

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3380/2022. (X. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 2.Mf.31.021/2021/5. számú ítéletével és a Kúria Mfv. IV.10.099/2021/4. számú ítéletével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók a képviselőjük (dr. Balázs Ildikó kamarai jogtanácsos; Tettrekész Magyar Rendőrség Szakszervezete) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszukban a Fővárosi Ítéltábla 2.Mf.31.021/2021/5. számú ítélete, továbbá a Fővárosi Törvényszék Munkaügyi Kollégiuma 20.M.70.129/2020/7. számú ítélete, és a Kúria Mfv.IV.10.099/2021/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását kérték az Alkotmánybíróságtól. Kérték ezeknek az ítéleteknek a megsemmisítését is, mivel azok megsértették az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében védelt tisztességes tárgyaláshoz való alapjogukat.
- [2] 1.1. Az indítvány és mellékletei (a három ítélet, fellebbezés, felülvizsgálati kérelem, 2020. augusztusi nyilatkozat, 20.M70.129/2020/5. számú jegyzőkönyv) szerint az alkotmányjogi panasz előzménye, a törvényszék által megállapított tényállás szerint mindhárom indítványozó az alperes alkalmazásában állt biztonsági őr munkakörben az alperes rendészeti csoportjában, folyamatos munkarendben; munkakörüik készenléti jellegű volt. A felperesek 2018. június 1. napját megelőzően 24 órában végeztek szolgálatot oly módon, hogy 24 óra munkavégzést 48 óra pihenőidő követett. A felperesek esetében a munkaidőbeosztásra oly módon került sor, hogy minden harmadik nap végeztek munkát. A felepresek az alperesnél fennálló közalkalmazotti jogviszonyuk mellett másodállással is rendelkeztek, amelynek keretében a munkát az alperesnél töltött pihenőidő alatt látták el. A 2018. május 10. napján kelt 29/2018. számú munkáltatói utasítás munkaát szervezés mellett döntött oly módon, hogy a rendészeti csoportnál 2018. június 1. napjától a vagyoni védelmi helyzet, a betegek, dolgozók, vagyontárgyak védelme biztonsági helyzetének javítása érdekében olyan beosztást kell készíteni, amellyel ezek a szigorúbb és alaposabb ellenőrzések biztosíthatóvá válnak. Ennek érdekében az alperes 12 órás szolgálatot rendelt el, azzal, hogy a havi kötelező munkaidő 174 órára csökkentése ellenére a felperesek bérezése változatlan maradt. A felperesek az utasítás átvételét megtagadták, az új munkarend bevezetését követően annak megfelelően felvették a munkát, majd – különböző időpontokban – indokolt rendkívüli lemondással megszüntették közalkalmazotti jogviszonyukat. Az alperes a felperesek rendkívüli lemondását nem fogadta el, majd felszólította a felpereseket, hogy távolmaradásukat igazolják; tekintettel arra, hogy a felszólításra válasz nem érkezett, az alperes a felperesek közalkalmazotti jogviszonyát rendkívüli felmondással megszüntette. A felperesek (indítványozók) rendkívüli lemondás jogszerűsége, valamint rendkívüli felmentés jogellenessége jogkövetkezményei és egyéb igények megfizetése iránt pert indítottak a Fővárosi Törvényszék Munkaügyi Kollégiuma előtt az alperes munkáltató ellen. A bíróság a keresetet elutasította. Az Ítéltábla mint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A Kúria az Ítéltábla ítéletét hatályában fenntartotta.
- [3] 1.2. Az Alkotmánybíróság főtítkárának a hiánypótlásra való felhívására kiegészített alkotmányjogi panaszukban – amelyet az Alkotmánybíróság a tartalma szerint bírált el – az indítványozók az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének (tisztességes bírósági tárgyaláshoz való jog) sérelmét állították; ezzel kapcsolatban idézték az Alaptörvény 28. cikkét is, anélkül, hogy ennek önálló sérelmére hivatkoztak volna.
- [4] Az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés (Abtv. 29. §) szövegszerű megjelölését nem tartalmazza.

- [5] Az alkotmányjogi panasz a 2. oldalától a 7. oldaláig a bírósági eljárások, a bizonyítás és a megállapított tényállás ismertetését és részben a kritikáját tartalmazza (indítvány indokolása [1]–[8] bekezdések). Az indítványozók szerint a „Kúria a tisztességes eljárástól idegen módon valótlan tényállást állapított meg. Valótlan hivatkozással nem volt hajlandó érdemben vizsgálni és állást foglalni azzal kapcsolatban, hogy már az elsőfokú eljárásban is hivatkoztunk arra, hogy a Kjt. [a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény] 30. § (1) bekezdés a) pontja szerint felmentéssel meg kellett volna szüntetni felperesek közalkalmazotti jogviszonyát. Valótlanul állította felülvizsgálati ítélete [27] részében, hogy azért nem vizsgálja érdemben a kérelmünk ezen részét, mert az nem volt része az elsőfokú és másodfokú eljárásnak sem, miközben periratok sora – I. fokú ítélet, tárgyalási jegyzőkönyv, felperesi nyilatkozat, I. fokú ítélet elleni fellebbezésünk, jogerős ítélet – bizonyítja a Kúria álláspontjának valótlan megállapítását, illetve alaptalanságát. Ezt nem lehet tisztességes eljárásnak tekinteni [...] Az I. fokú ítélet a fellebbezésben jelzett olyan jogsértő fogyatékoságokban szenved, amelyek objektív fogyatékoságok, a valós tényekkel és periratokkal nem egyező ténymegállapítások az eljáró bíróság részéről [...] A jogerős ítélet is olyan alapvető fogyatékoságokban szenved, amelyek a periratokban foglaltakkal ellentétesek. Ezen fogyatékoságokra felülvizsgálati kérelmünkben mutattunk rá, illetve megállapítható, hogy a jogerős ítélet a kereseti kérelem megértésének minimumát sem teljesítette a túlóraigény vonatkozásában: [...] A tisztelt Kúria felülvizsgálati eljárása során is sérült a tisztességes eljáráshoz való felperesi alapjog, hiszen egyszerűen nem vett tudomást arról, hogy a jogerős ítéletből kitűnően az eljáró tanács meg sem értette, vagy félreértelmezte a túlóradíj vonatkozásában előterjesztett felperesi igényt.”
- [6] Az indítvány többször utal arra, hogy a Kúria az egyik indítványozó (a perben a III. rendű felperes) felülvizsgálati kérelmét – amelyet a másik két indítványozóhoz képest később terjesztett elő – nem bírálta el (panasz indokolása [4], [7] és [8] bekezdése).
- [7] Az indítvány a 7. és 8. oldalán érvelést tartalmaz arról, hogy az indítványozónak „a tárgyalás igazságosságához fűződő joga” és „a bíraskodás pártatlanságához fűződő joga” sérelme milyen eljárási és tényállás-megállapítási tevékenységgel valósult meg.
- [8] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [9] 3. Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [10] 3.1. Mindhárom indítványozó fél volt a bíróság eljárásában a törvényszék és az ítéletelőtt. Az indítványozók közül ketten a sérelmezett kúriai döntéssel zárult ügyben a Kúria előtt is felek, felperesek voltak, számukra hátrányos döntés született, s a perben a jogorvoslati lehetőségeiket kimerítették. E magánszemély kérelmezők ekként alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkeznek, érintettségük fennáll. Az alkotmányjogi panaszban szereplő harmadik indítványozóra – aki a törvényszék és az ítéletelőtti eljárásban III. rendű felperes volt – a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság ítélete nem tartalmaz rendelkezést, rá a Kúria döntése nem terjed ki. A Kúria ítélete indokolása [13] bekezdése rögzíti, hogy „a jogerős ítélet ellen az I. és II. rendű felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet”. Ezért ennek az indítványozónak az érintettsége a kúriai ítélet elleni panaszát illetően nem állapítható meg.
- [11] 3.2. Az indítványozók az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben előterjesztett alkotmányjogi panaszukban (a Kúria ítéletének kézbesítése 2022. január 5-én történt, az indítványozók az alkotmányjogi panaszt 2022. február 7-én nyújtották be) a bírósági eljárást befejező, rendes jogorvoslattal nem támadható kúriai ítéletet, illetve az ítéletelőtti és törvényszéki ítéletet támadták. A Kúria ítéletével és az azzal hatályban tartott ítéletelőtti ítélettel szemben két indítványozó határidőben, a harmadik indítványozó – tekintet-

tel arra, hogy nem volt fél a kúriai eljárásban – az ítéltáblai ítélettel szemben nyilvánvalóan elkésztetten [Ügyrend 30. § (2) bekezdés *d*) pont] – a felülvizsgálati eljárás lezárulta után – nyújtott be panaszt.

- [12] 3.3. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pontjával összefüggésben következetes az Alkotmánybíróság gyakorlata a tekintetben, hogy alkotmányjogi panasz csak az Alaptörvényben biztosított alapjog sérelmének valószínűsítésére alapítható. A jelen indítvány e feltételnek eleget tesz, amikor a tisztességes bírósági tárgyaláshoz való jogra hivatkozik.
- [13] 3.4. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását [ld. pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]]. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [14] Az indítványozók mindhárom ítélet kapcsán azért kérték a tisztességes bírósági tárgyaláshoz való joga sérelmének megállapítását, mert szerintük a bíróságok a vita tárgyáról – rendkívüli lemondás jogellenessége, illetve rendkívüli felmentés jogellenessége és jogkövetkezményei, valamint rendkívüli munkavégzésért járó díjazás megfizetése – tévesen döntöttek. Az alkotmányjogi panasz lényege szerint a bíróságok tévedtek, amikor arról foglaltak állást, hogy a rendkívüli lemondás Kjt. szerinti feltételei a megállapított tényállás mellett fennállnak-e. Az indítványozók tehát a Kúria ítéletét, valamint a támadott ítéltáblai és törvényszéki ítéletet illetően is törvényességi, szakjogi tárgyú, valójában a bírói mérlegelést vitató kifogásokat hoztak fel, vagyis a jogszabályi rendelkezések értelmezését és a konkrét esetre való mikénti alkalmazását kifogásolták, anélkül, hogy a befogadhatóság tartalmi feltételeinek a panaszban eleget tettek volna.
- [15] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ából következően nem tekinthető általános felülbírálati fórumnak, és valójában e hatásköre is – az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának védelmének keresztül – az Alaptörvény védelmét biztosítja [Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdés]. A rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések ezért önmagukban nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasz előterjesztésére [lásd: 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]].
- [16] Az Alkotmánybíróság jogköre az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja és az Abtv. 27. §-a értelmében arra terjed ki, hogy kiküszöbölje a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet. Következésképpen a bizonyítékok bírói mérlegelésének és a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel [lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]]. Az alkotmányjogi panaszban foglalt érvek alapján nem állapítható meg, hogy a támadott bírói döntésekkel kapcsolatban az Abtv. 29. §-ában szereplő feltételek fennállnak. A jelen esetben az Abtv. 29. §-ában szereplő feltételek fennállásának a megállapítását a panasz ama hivatkozása, amely szerint a harmadik indítványozó felülvizsgálati kérelmét a Kúria nem bírálta el, nem alapozhatja meg; alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. §-a alapján bírói döntés ellen terjeszthető elő, bírói döntés hiányára az Abtv. 27. §-a alapján panasz nem alapítható.
- [17] 4. Mivel a fent kifejtettek szerint az alkotmányjogi panasz nem tett eleget a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételeinek, az Alkotmánybíróság azt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) pontja, a harmadik indítványozót illetően a *d*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2022. szeptember 27.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/565/2022.

• • •